

Katolícka univerzita v Ružomberku
Teologická fakulta Košice

Prijímacie konanie akad. rok 2025/2026

Zoznam školiteľov a tém dizertačných prác pre študijný program

KATOLÍCKA TEOLÓGIA

prof. ThDr. PhDr. Amantius AKIMJAK, PhD.

1. Význam teológie liturgie v študijnom programe Katolíckej teológie.
2. Liturgický spev a posvätná hudba v obnovennej liturgií v Spišskej diecéze

prof. PaedDr. ThDr. Jozef BIELAK, PhD.

1. Teologická reflexia o Božom zjavení v exhortácii Verbum Domini pápeža Benedikta XVI.
2. Náboženský pluralizmus a absolútny nárok kresťanského náboženstva.
3. Sacrum a profanum v diele Mircea Eliade
4. Soteriológia v evanjeliu sv. Lukáša

doc. Dr. Juraj FENÍK, PhD.

1. Téma na základe individuálnej dohody so školiteľom
2. Teológia utrpenia a bolesti.
3. Prežívanie viery v komunistických väzeniach a Pavlove listy z väzenia
Anotácia: V komunistických väzeniach a zvlášť vo vyšetrovacích väzniciach Štátnej bezpečnosti sa používali kruté metódy ponižovania človeka v oblasti telesnej, duševnej aj duchovnej. Napriek tomu veriaci väzni dokázali často lepšie znášať spôsobenú bolesť a utrpenie ako neveriaci. Zatiaľ neexistujú štatistické výsledky, ktoré by to komplexne zisťovali, ale existuje veľa osobných svedectiev v ktorých odznieva, že s viera bola často zdrojom lepšieho znášania utrpenia. Cieľom tejto práce má byť zdokumentovať príbehy väzňov, ktorí popisujú prežívanie viery vo väzení. Ďalším zdrojom pre spracovanie tém by mali byť aj listy z väzenia, ktoré si rodiny väzňov uchovali. Práca môže zahŕňať komparatívnu časť, v ktorej sa uskutoční porovnanie prežívania väzňov zdokumentované v dostupných väzenských materiáloch ako sú listy a záznamy s opisom prežívania uväznenia apoštola Pavla ako je zachytené v jeho listoch z väzenia. Táto časť môže preskúmať otázku, či existuje obsahová zhoda alebo podobnosť medzi väzenskou skúsenosťou Pavla a skúsenosťou uväznených v komunistických väzeniach.

doc. PhDr. Marek FORGÁČ, PhD.

1. Téma na základe individuálnej dohody so školiteľom

ThLic. PaedDr. PhDr. Gabriela GENČÚROVÁ, PhD.

1. Zošit ako pracovný nástroj učiteľa náboženskej výchovy a rozvoj štruktúrovaného myslenia žiaka.

Anotácia: Zošit žiaka je často zanedbávanou zložkou žiackej prípravy na vyučovania nedocenenou pomôckou a nástrojom vzdelávania pre učiteľa. Práca skúma charakter zošitov vo vyučovaní predmetu náboženská výchova. Zisťuje ich prínos vo vzdelávaní, monitoruje najčastejšie spôsoby využívania jeho potenciálu učiteľmi a sleduje jeho význam pre žiakov. Všetky tieto parametre hodnotí v kontexte rozvoja štruktúrovaného myslenia žiakov pri získavaní poznatkov z teológie. Hodnotí súčasný stav využívania zošita ako pracovného nástroja učiteľa a posudzuje mieru rozvoja štruktúrovaného myslenia žiakov v náboženskej výchove. Analyzuje a overuje možnosti, ktoré poskytuje zošit učiteľovi, aby posilnil rozvoj štruktúrovaného myslenia žiaka.

2. Práca s cieľmi v procese hodnotenia náboženskej výchovy a význam jej výkonových štandardov.

Anotácia: Hodnotenie výkonu žiakov v náboženskej výchove je jedným z najťažších didaktických prostriedkov vyučovania. Zvlášť na základných a stredných školách na ktorých sa náboženská výchova neklasifikuje. Práca ponúka inovatívne riešenia a možnosti hodnotenia úzko spojeného so súčasnými interpretáciami vzdelávacích cieľov. Skúma možnosti nového spôsobu formulovania cieľov vyučovacích hodín náboženskej výchovy v súlade s výkonnými štandardmi predmetu a navrhuje nové metódy hodnotenia výsledkov vzdelávania žiaka. Navrhnuté metódy hodnotenia procesov a výstupov overuje v praxi.

**3. Pastoračná činnosť profesora Kolakoviča
a väzenie členov „Rodiny“ v košickej väznici**

Anotácia: Profesor Kolakovič, vlastným menom Tomislav Poglajen pôsobil v rokoch 1943 a 1946 na Slovensku a zakladal náboženské krúžky aj na Východnom Slovensku. Práca by mala zdokumentovať jeho pastoračné zámery aj dobové prednášky a dokumenty, ktoré sa zachovali. Po vojne bola jeho činnosť označená za politickú a špionážnu. Zachovalo sa vyhlásenie biskupov Slovenska, kde biskupi prehlasujú, že jeho činnosť bola čisto náboženská a nie špionážna a politická. Po roku 1948 boli členovia krúžkov s názvom „Rodina“ označení za agentov Vatikánu a boli vyšetrovaní krutými metódami štátnej bezpečnosti v košickej väznici na Pribinovej ulici. Po „priznaní“ boli odsúdení Krajským súdom Košice v procese s Jedželovským a spol. na dlhé roky väzenia, ktoré strávili v rozličných väzniciach Československa.

Zdroje: Múzeu obetí komunizmu:

1. Vyšetrovací spis – Profesora Kolakoviča
2. Vyšetrovacie spisy – 10 členov „Rodiny“ väznených v Krajskej väznici ŠtB
3. Publikácie o profesorovi Kolakovičovi a členoch „Rodiny.“

4. Formovanie náboženskej identity súčasného mladého človeka na Slovensku v kontexte hodnôt encykliky Vykupiteľ človeka Jána Pavla II.

Katolícka univerzita v Ružomberku

Teologická fakulta Košice

5. Rozvoj metakognícií v Náboženskej výchove po reforme kurikula 2023

prof. ThDr. Cyril HIŠEM, PhD.

1. Prenasledovanie rehoľných osobností za vieru v rokoch 1948 - 1989 (konkrétnej mužskej rehole).
2. Prenasledovanie rehoľných osobností za vieru v rokoch 1948 - 1989 (konkrétnej ženskej rehole).
3. Výtvarné umenie v Košickej diecéze.
4. Dejiny (konkrétnej) farnosti
5. Cirkevné školstvo (konkrétnej farnosti)

doc. ThDr. Ján JENČO, PhD.

1. Využitie obrazu ako didaktickej pomôcky v Náboženskej výchove na ZŠ.
2. Rozvíjanie prosociálneho správania v Náboženskej výchove na ZŠ.

doc. Dr. Vladimír JUHÁS, PhD.

1. Teológia v umení a umenie v teológii

Anotácia: Autor si vyberie obdobie (staroveké kresťanské umenie, ikonografia, renesancia, barok, novoveké umenie, atď.), alebo konkrétne diela, konkrétnych autorov sakrálneho umenia a urobí analýzu ich diel. Zároveň predstaví možnosti vzájomného obohatenia teológie a umenia. Autor musí ukázať didaktickú a interpretačnú zručnosť pri analýze umeleckých diel.

2. Synodalita ako vyjadrenie vnútorného života cirkvi

Anotácia: Autor predstaví synodalitu ako model, spôsob organizácie a života cirkvi. Synodalita je vnútorný spôsob komunikácie medzi veriacimi, zodpovednými autoritami a veriacimi i medzi autoritami navzájom. Otvorenosť a komunikácia sú základnými predpokladmi života spoločenstva veriacich.

3. Možné hermeneutické prístupy chápania Kristovho zmŕtvychvstania dnes

Anotácia: Zmŕtvychvstanie je základná udalosť kresťanského vyznania. Nie je však jednoduché hovoriť dnes o Kristovom zmŕtvychvstaní tak, aby to bolo blízke spôsobu myslenia a vyjadrovania súčasného človeka, žijúceho v modernej kultúre. Autor má systematizovať možné prístupy filozofie a teológie k tejto biblickej udalosti.

4. Fides et Ratio v samizdatovom diele J. Ch. Korca

Anotácia: Tajný biskup J. Ch. Korec napísal 68 samizdatových kníh, ktoré sa šírili prepisovaním a kopírovaním v čase komunistického obdobia od roku 1948 až do roku 1989. Jeho tvorba nazvaná ako „Knižnica viery“ bola určená predovšetkým pre mladých veriacich študentov v čase totalitného ateistického režimu, ktorý zaviedol do všetkých študijných odborov marxisticko-leninskú ideológiu. Dielo J. Ch. Korca posilňovalo vieru rozumovými argumentami, a tak umožnilo nielen schopnosť brániť sa pred pseudoateizmom retardačného komunistického režimu, ale predovšetkým hlbšie pochopenie a prežívanie viery u mladých ľudí. Cieľom práce je dôkladnejšie spoznať ratio posilňujúce vieru a poukázať na potrebu ich symbiózy pre súčasný dialóg medzi veriacimi a neveriacimi.

Katolícka univerzita v Ružomberku
Teologická fakulta Košice

doc. JUDr. ICDr. Juraj JURICA, PhD.

1. Reforma VI. knihy KKP podľa AP Pascite gregem Dei
2. Manželské procesné právo podľa Mitis iudex Dominus Iesus
3. Postavenie laikov v Cirkvi v optike pontifikátu pápeža Františka

prof. Róbert LAPKO, Th.D., PhD.

1. Biblické motívy u Hložníka a Rembrandta

prof. PhDr. ThDr. Štefan LENČIŠ, PhD.

1. Ján Zlatoústý a jeho postoj k charitatívnej činnosti.

Anotácia: K charakteristike veľkej postavy Jána Zlatoústeho, ako východného otca, patrí aj jeho konkrétne angažovanie sa v charitatívnej oblasti. Tejto téme sa venoval navyše aj vo svojej kazateľskej a literárnej tvorbe. Dokumentuje to okrem iného aj jeho málo známe dielo De eleemosyna (O almužne). Sonda do jeho literárnej tvorby so zameraním na túto oblasť môže poodkryť prínos Jána Zlatoústeho v oblasti charitatívnej angažovanosti Cirkvi.

2. Pachomius a jeho vplyv na rozvoj mníšskeho života.

Anotácia: Pachomius bol zakladateľom cenobitizmu a asketickej formy spoločenstva mníchov pod jednotným vedením. Pustovnícky život osamote sa ukazoval ako veľmi náročný a zároveň nebezpečný, preto pre mníchov zaviedol spoločný život v kláštore. V rokoch 320 – 325 vybudoval v Tabennisi veľký kláštor, v ktorom sa mnísi zjednotili v cenobitickej forme života a Pachomius sa stal ich predstaveným. Ovplyvnil vznik ďalších mužských a ženských kláštorov a pre mníchov napísal aj pravidla spoločného života. Patrí medzi zakladateľov kresťanského mníšstva. Jeho život a dielo sú inšpiratívne až dodnes. Priblíženie tejto postavy je kľúčové pre poznanie monasticizmu.

3. Život a kňazské pôsobenie Gejzu Žebrackého.

Anotácia: Gejza Žebrácky (1869 – 1951) ako bardejovský farár zastával veľa rôznych funkcií v samotnom meste Bardejove a predovšetkým v Košickej diecéze. Bol veľmi aktívny v oblasti kultúry, hospodárstva a osvetovej činnosti. V cirkevnej oblasti sa stal čestným kanonikom, pápežským prelátom, generálnym vikárom a aj apoštolským protonotárom. Zanechal po sebe aj bohatú literárnu tvorbu. Ide o veľmi významnú kňazskú osobnosť, ktorá čaká na odborné spracovanie a predstavenie širokej verejnosti.

4. Katolícka tlač na Slovensku v rokoch 1939 – 1945.

Anotácia: V období rokov 1939 – 1945 na Slovensku vydávala Katolícka cirkev veľké množstvo náboženskej literatúry. Podnietilo to okrem iného aj existencia veľkého množstva spolkov, ktoré rozvíjali svoju činnosť aj formou tlače. Uvedené obdobie je veľmi špecifické pre dejiny Slovenska a výskum v tejto oblasti môže značne prispieť ku kritickému poznaniu aj týchto úseku našich dejín.

5. Dejiny vybranej farnosti (dekanátu).

Anotácia: Dejiny farnosti alebo dekanátu sú vhodnou príležitosťou pre lepšie a detailnejšie poznanie každej diecézy. V práci je možné realizovať výskum, napr.:

Katolícka univerzita v Ružomberku

Teologická fakulta Košice

pôsobenie kňazov, rehoľníkov, aktívnych laikov, činnosť rôznych spolkov a spoločenstiev, sledovať konkrétne prejavy viery, zhodnotiť stavebné a umelecké stavby a predmety a pod.

6. Pastoračná činnosť profesora Kolakoviča a väzenie členov „Rodiny“ v košickej väznici.

Anotácia: Profesor Kolakovič, vlastným menom Tomislav Poglajen pôsobil v rokoch 1943 a 1946 na Slovensku a zakladal náboženské krúžky aj na Východnom Slovensku. Práca by mala zdokumentovať jeho pastoračné zámery aj dobové prednášky a dokumenty, ktoré sa zachovali. Po vojne bola jeho činnosť označená za politickú a špionážnu. Zachovalo sa vyhlásenie biskupov Slovenska, kde biskupi prehlasujú, že jeho činnosť bola čisto náboženská a nie špionážna a politická. Po roku 1948 boli členovia krúžkov s názvom „Rodina“ označení za agentov Vatikánu a boli vyšetrovaní krutými metódami štátnej bezpečnosti v košickej väznici na Pribinovej ulici. Po „priznaní“ boli odsúdení Krajským súdom Košice v procese s Jedželovským a spol. na dlhé roky väzenia, ktoré strávili v rozličných väzniciach Československa.

doc. ThDr. Radoslav LOJAN, PhD.

1. Postavenia človeka a ochrany jeho práv v ústrety novým biotechnológiám a modernej medicíne.

Anotácia: S prudkým rozvojom nových biotechnológií a rozmachu modernej medicíny sa objavovali a stále objavujú pre človeka často až príliš nečakane etické a morálne výzvy a človek je len málokedy pripravený na tento nový vývoj pohotovo zareagovať. Cieľom dizertačnej práce je preto pokúsiť sa zadefinovať tieto výzvy ako aj predstaviť morálne postavenie človeka a ochrany jeho práv v ústrety týmto novým biotechnológiám a modernej medicíne.

2. Etika telesnosti v kontexte hľadania teoretických a metodologických východísk v kontexte súčasnej kresťanskej bioetiky.

Anotácia: Moderná bioetika pracovala s paradigmou etiky ľudskej telesnosti, ktorá sa formovala na teoretických a metodologických princípoch racionalizmu, empirizmu a dualizmu. Pred aplikovanými etikami vrátane katolíckej bioetiky, ale aj pred inštitucionalizovanou a kodifikovanou etikou, stoja dve zásadné úlohy. Prvou úlohou je zabezpečiť etické minimum pri ochrane života i jeho ďalšieho vývoja, a to pred zneužitím na nehumánne účely zo strany spoločnosti i svojvoľného konania jednotlivcov. Druhou úlohou je otvorený a tolerantný diskurz s človekom ako mravným subjektom pri hľadaní takej rovnováhy v otázkach života a ľudskej telesnosti, ktorá by zabezpečovala nielen slobodu individua, ale zachovávala aj integritu demokratickej spoločnosti v harmónii s prírodou, ako rozhodujúcej podmienky pre zachovanie života ako najvyššej etickej hodnoty.

doc. ThDr. Peter MAJDA, PhD.

1. Téma na základe individuálnej dohody so školiteľom

Katolícka univerzita v Ružomberku
Teologická fakulta Košice

prof. ThDr. Gabriel RAGAN, PhD.

1. Liturgické knihy ako dedičstvo Košickej arcidiecézy
2. Teológia liturgie v prostredí liturgického hnutia Strednej Európy
3. Aplikovanie teologických princípov pri obnove liturgického priestoru v Košickej arcidiecéze

prof. ThDr. SSLic. František TRSTENSKÝ, PhD.

1. Definitívne naplnenie Božej zmluvy v osobe Ježiša Krista
2. Kristologické hymny v Corpus Paulinum
3. Božia archa a jej teologický význam

prof. ThBibl.Lic. ThDr. Anton TYROL, PhD.

1. Novšie prístupy a metódy biblickej exegézy

Anotácia: Ide najmä o kánonickú a naratívnu metodológiu biblických textov. Teoretická časť bude predstavovať relatívne podrobné predstavenie postupu a v praktickej časti doktorand predstaví ukážku (jednu alebo viacero) analýzy biblického textu (SZ alebo NZ) podľa teoretickej časti.

2. Hermeneutická a exegetická metodológia Kamaldulského prekladu SZ

Anotácia: Táto téma predpokladá prácu doktoranda s Kamaldulskou Bibliou, s jej starozákonnou časťou. Ide o všeobecný opis metodológie po formálnej stránke, ďalšie časti práce osvetlia odbornú stránku: pôjde o pokus zistiť predovšetkým zdroje, z ktorých čerpali autori starozákonných poznámok na margináliách starozákonných kníh. Tak sa doktorand môže priblížiť, resp. nájsť prekladateľa Kamaldulskej Biblie.

3. Exegéza a teológia pútnických žalmov

Anotácia: V tejto dizertačnej práci pôjde o exegézu a teológiu pútnických žalmov (Ž 120 – 134). Nevyhnutná je práca s hebrejským textom a znalosť základných metodologických postupov. Štruktúra práce bude jednoduchá: po náčrte metodológie sa bude komentovať každý žalm a v závere možno porovnať určité spoločné, resp. progresívne prvky jednotlivých žalmov.

4. Komentár k vybranej knihe z malých prorokov

Anotácia: Komentár k vybranej knihe spomedzi malých prorokov by mal obsahovať komplexnú introdukciiu podľa zaužívaných postupov (obsah, štruktúra, literárny žáner...), ďalšia kapitola by mala predstaviť exegetický komentár k jednotlivým veršom a posledná kapitola má priniesť teologické témy a predstaviť spirituálne aplikácie. Potrebná je najnovšia literatúra.

Katolícka univerzita v Ružomberku
Teologická fakulta Košice

Katolícka univerzita v Ružomberku
Teologická fakulta Košice